KAYAKCI NEDEN KAYBEDER!

Ziya Koruç
Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu
Beytepe/Ankara

Sporda algılanan tehdidin kaygı yaşantısı ile güçlü bir ilişkisi vardır. Eğer sporcunun kişisel hedefleri tehdit altında ise veya bu hedeflerine ulaşamayacağı korkusunu yaşıyorsa kaygı düzeyinde artış görülecektir. Özellikle de çocuklarda kaygı düzeyini etkileyen pek çok etmen bulunmaktadır. Bunları "S*osyal Değerler, Çocuk Sporunun Yapısal Özellikleri ile Ailenin ve Diğerlerinin etkisi"* başlıkları altında toplamak olasıdır.

Ebeveynler hem çocukların sportif başarıları konusunda beklentileriyle hem de bu beklentilerinin şiddetiyle spor ortamına doğrudan ya da dolaylı yollardan müdahale ederek çocukların üzerinde önemli bir kaygı unsuru haline gelmektedirler.

Spor ortamına yetişkinlerin de dışsal kaynak olarak katılması çoğu zaman, sporun çocuklar için uygun olduğu varsayımlarını tersine çevirmekte ve sporu çocuklar için bir yük haline getirirken, büyükler içinse kendini çocuklar aracılığıyla tatmin etme ortamı haline çevirmektedir. Böylece spor yapan çocuklar, yetişkinlerin de etkisiyle, hoşlandığım için ya da istediğim için spor yapıyorum şeklinde düşünmektense, antrenörlerim ya da ailem istediği için spor yapıyorum şeklinde düşünmeye yönlendirilmektedirler.

Spor ortamında yer alan yetişkinlerin hiçbir söz söylemeden seyirci olarak orada bulunmaları bile, çocuklar için kaygı yaratıcı bir durum oluşturmakta, özellikle de yenmenin ve yenilmenin çok önemsendiği durumlarda ise çocuk için psikolojik olarak yıkıcı hale gelmektedir.

Spor yarışmasının içerisinde yer alan çocuk, yetişkinlerin seyirci olarak orada yer almasıyla artık kendisi için değil, seyirciler için performansını ortaya koymaktadır. Çünkü çocuk her ne kadar spor yapmaktan zevk alsa da, seyirci karşısında göstereceği kötü performans sonrasında yüz ifadesi ya da sözsel eleştiri şeklinde seyircilerden aldığı kötü tepki iyi performans sergilemesi için olumsuz pekiştireç şekline dönüşmektedir.

Sporun içersinde kendiliğinden var olan bu rekabet unsurunun sonuçlarının belli oranda kaygıya, hatta mağlup olan takımın bazı çocuk sporcularının normal öğünlerini bile yiyememeye kadar giden davranış bozukluklarına neden olduğu gözlemlenmektedir.

O zaman yeniden düşünmemiz gerekmektedir, benim sporcum acaba neden yeniliyor!…